

Παρουσίαση Ποιητικής Συλλογής π. Δοσιθέου Καστόρη παρουσία Αρχιεπισκόπου Ιερωνύμου

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Θηβών και Λεβαδείας

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε η παρουσίαση της Ποιητικής Συλλογής του π. Δοσιθέου Καστόρη, ιεροκήρυκος της Ιεράς Μητροπόλεως Θηβών, Λεβαδείας και Αυλίδος, με τίτλο: «Ωδές πλάι στη λίμνη», την Δευτέρα 14 Οκτωβρίου 2024, στον Ιερό Προσκυνηματικό Ναό του Αγίου Ρηγίνου του Λεβαδέως, παρουσία του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου, του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Θηβών, Λεβαδείας και Αυλίδος κ. Γεωργίου, του Γενικού Αρχιερατικού Επιτρόπου της Ι.Μ.Θ.Λ.&Α. π. Γεωργίου Θανάσου, αρκετών κληρικών, του Δημάρχου Λεβαδέων κ. Δημητρίου Καραμάνη, του Αντιπεριφερειάρχου Βοιωτίας κ. Γεωργίου Ντασιώτη, των Αντιδημάρχων (κ. Αικατερίνης Παπαβασιλείου, κ. Νότη

Αγνιάδη, κ. Βασιλείου Ιωαννίδη), της Δ/ντριας Α΄θμιας Εκπαίδευσης Βοιωτίας κ. Παναγιώτας Χουλιάρα, εκπροσώπων διαφόρων φορέων και συλλόγων και πλήθους κόσμου.

Ο οικοδεσπότης της εκδήλωσης και εφημέριος του ναού π. Αλέξιος Σαμαρτζής στον σύντομο χαιρετισμό του ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι η ποίηση στην Εκκλησιαστική Παράδοση δεν είναι κάτι ξένο, αντιθέτως είναι συνυφασμένη με την προσευχή και την δοξολογία. Οι «Ωδές πλάι στη λίμνη», αναδεικνύουν τον π. Δοσίθεο σ' ένα σύγχρονο βαθυνούστατο νεορομαντικό και νεοσυμβολικό ποιητή.

Μία τολμηρή ενορατική φαντασία αναδημιουργεί το ποιητικό του σύμπαν διάπυρο από τη φλόγα της εμπώσης του θείου έρωτα. Έτσι ο θρησκευτικός λυρισμός συμπορεύεται με την υπαρξιακή αγωνία και απελπισία, όμως τελικά μέσα από ηφαιστειακές εκρήξεις μυστικών βιωμάτων φανερώνεται ένας Θεός που είναι αγάπη, κένωση και τρυφερότητα για όλα τα πλάσματα και κυρίως τα πιο ταπεινά και φαινομενικά ασήμαντα.

Αμέσως μετά ακολούθησε χαιρετισμός του Σεπτού Ποιμενάρχου κ. Γεωργίου, ο οποίος εξήρε την άγνωστη μέχρι τώρα πλευρά του π. Δοσιθέου, αυτήν της ποίησης, που αποτυπώθηκε τόσο εύγλωττα με υψηλές θεολογικές και δογματικές έννοιες εξυμνώντας τον «θείο έρωτα», στην εξαιρετική ποιητική του συλλογή με τίτλο: «Ωδές πλάι στη λίμνη».

Πολλά συγχαρητήρια στον λόγιο κληρικό που αποτόλμησε να δημοσιεύσει αυτόν τον κεκρυμμένο θησαυρό, μέσω της έκδοσης του Ι. Προσκυνήματος του Αγίου Ρηγίνου του Λεβαδέως της οικείας Ι. Μητροπόλεως. Μέσα από την ποίηση ο π. Δοσίθεος παρακινεί να προσεγγίσουμε με προσευχητική διάθεση τον ποιητικό του λόγο, και αυτό να αποτελέσει το έναυσμα για ένα νέο ξεκίνημα πνευματικού αγώνος με σκοπό να ξαναβρούμε την χαμένη μας υπόσταση και να ξαναβάλουμε τον Χριστό στο κέντρο της ύπαρξέως μας!

Στο τέλος του χαιρετισμού ο Σεβασμιώτατος ευχαρίστησε τον Μακαριώτατο για την υψηλή παρουσία Του, τους διακεκριμένους συγγραφείς-ομιλητές που υπεβλήθησαν στον κόπο να παρουσιάσουν το πόνημα του π. Δοσιθέου, τον π. Σπυρίδωνα Βασιλάκο για τον συντονισμό της εκδήλωσης αλλά και τον π. Αλέξιο Σαμαρτζή για την άπογη διοργάνωση της παρουσίασης.

Ο πρώτος ομιλητής κ. Λουκάς Δ. Παπαδάκης, ιατρός-συγγραφέας, ανέφερε ότι «προφανώς στα κείμενα της συλλογής του π. Δοσιθέου τοποθετούνται σύμβολα, τα οποία όμως λειτουργούν όχι τόσο ως εργαλεία, αλλά ως ευκολία που απαλλάσσει από περιττολογίες. Και εμφιλοχωρούν βεβαίως ρομαντικά στοιχεία, πλην όμως με σχεδόν αδρανή την εγωκεντρική, πεισιθανάτια ανάγνωση των όσων αφορούν την

τραγικότητα της ανθρώπινης ύπαρξης, τραγικότητα την οποία ανέδειξε το αρχαιοελληνικό θέατρο, ώστε να εδραιωθεί μια αντίληψη ικανή να δεχθεί την κοινωνία ως Εκκλησία τού Χριστού. Με άλλα λόγια, στην ποιητική αυτή συλλογή δεν έχουμε λόγο απομακρυσμένο από την χριστιανική εμπειρία». Ο κ. Παπαδάκης προσέγγισε, κάποια από τα ποιήματα του π. Δοσιθέου, με έναν ιδιαίτερο και πρωτότυπο τρόπο, που αποδεικνύει την εμβρίθειά και την βαθύτητα της σκέψεώς του.

Ανέφερε, λοιπόν, μεταξύ των άλλων τα εξής: «Ας δούμε τώρα μερικές όψεις τού κόσμου, όπως αυτές προβάλλονται μέσα στις ωδές. Μια περίπτωση είναι η δυσκολία του συγγραφέα να συγχρωτίζεται με τους ανθρώπους που τον περιβάλλουν. Έτσι ο π. Δοσίθεος Καστόρης περιγράφει τα όσα συμβαίνουν γύρω του, μάλλον για να κατανοήσει, παρά για να τον αλλάξει, όχι τον άλλο, αλλά τον συνάνθρωπό του, κατανοώντας καλά το ανέφικτο του πράγματος και το απάνθρωπο, θα προσέθετα. Περιγράφει, αφού πρώτα αποκρυπτογραφήσει έναν γλωσσικό κώδικα, ο οποίος έχει σπάσει όλους τους κανόνες, ώστε να λειτουργεί

και χωρίς λέξεις, και μας δίδει ένα μέτρο συνύπαρξης.

Στο ποίημά του «Παράδοξη ανακάλυψη» ο συγγραφέας μας γίνεται και ποιητής διδακτικός: "...Δεν πρέπει να σας απασχολεί / η ερμηνεία τού φωτισμού τών πόλεων. / Δεν μπορείτε να ζήσετε, / αν στις φωτεινές επιγραφές / διαβάσετε κάτι διαφορετικό / από αυτό που είναι γραμμένο" (σελ. 36). Βεβαίως η δυσκολία αυτή τού συγγραφέα δεν είναι ψυχιατρικού ενδιαφέροντος, αλλά έρχεται ως αποτέλεσμα της εμβάθυνσης στη μελέτη τής φύσης τών πραγμάτων. Ο π. Δοσίθεος έχει να διηγείται τους κοινωνικούς και πολιτικούς αγώνες τής νεότητάς του, αγώνες που ήταν για την ελευθερία, μέσα στα πλαίσια όμως της πραγματικότητας. Αυτούς τους αγώνες άφησε πίσω του, για να αναλάβει τον αγώνα για την αλήθεια ως κληρικός τής Εκκλησίας τού Χριστού: "γνώσεσθε την αλήθειαν, και η αλήθεια ελευθερώσει υμάς" (Ιω. η' 31).

Αλλά η αλήθεια δεν διαγράφει την πραγματικότητα, ούτε βέβαια ξαναγράφει την Ιστορία και την ιστορία μας, οπότε, επιστρέφοντας στα κάτω χρόνια του, σύρει αυτές τις γραμμές υπό τον τίτλο, "Η αμηχανία τής Ελευθερίας": «Τα έχει ολότελα χαμένα / με μας τους ανθρώπους η Ελευθερία, / καθώς κοιτάζει από τα ύψη της, / στων ιδεών τη χώρα, / το άγαλμα στην κεντρική πλατεία / που φέρει τ' όνομά της, / το οποίο της έστησαν οι στρατοκράτες το πρωί / για να το σπάσουν τη νύχτα οι αναρχικοί!».

Μετά ακολούθησε η εισήγηση της δεύτερης ομιλήτριας κ. Μαργαρίτας Σακελλάρη,

Εκπαιδευτικού- Συγγραφέως, η οποία μέσα από την εύστοχη και θεολογική προσέγγισή της, είπε ότι : «Υπάρχει ένας κοινός τρόπος ύπαρξης ανάμεσα στον Θεό και τον άνθρωπο: η ελευθερία και η αγάπη. Ο άνθρωπος υπάρχει επειδή αγαπά και όχι για να αγαπά, συνδέεται με τους συνανθρώπους του μέσω της σχέσης και όχι της φύσης... έτσι συνδέεται και με τον Θεό. Ο Χριστός είναι παρών στις ανεπιτήδευτες στιγμές μας, μα και στις ανεπιτήδευτες ζωές. Επισκέπτεται και συνταξιδεύει με τον άνθρωπο στη χαρά, στην ειρήνη, στον πόνο, στον θάνατο. Ο Θεός της Βίβλου είναι πάντα ο Θεός της Εξόδου, δηλαδή της Απελευθέρωσης.

Πίστη που δεν αμφιβάλλει, είναι μια πεθαμένη πίστη, λέει ο Πασκάλ. Οι Ευαγγελιστές μας έκαναν μετόχους της αβεβαιότητας της πίστης (ζητούν μάλιστα απ' τον Χριστό να τους προσθέσει πίστη). Η πίστη που έχει νόημα να κρατήσουμε είναι μια πίστη που λογαριάζει τον πόνο του ανθρώπου μα και τη χαρά. Οι «Ωδές πλάϊ στη λίμνη» επιχειρούν τη μύηση σ' αυτές τις μεγάλες αλήθειες και μας προβάλλουν έναν Θεό - έκπληξη, τον Θεό του κάλλους, της αγάπης, της ελευθερίας, της αξόδευτης ομορφιάς, που μου επιτρέπει να Τον κοινωνώ, αγαπώντας με. Η ποίηση αυτή κομίζει την πρόταση: ελάτε να περπατήσουμε στον δρόμο του Θεού της κένωσης, αφού Αυτός πρώτος περπάτησε στους δικούς μας δρόμους.

Η ποίηση αυτή, δεν είναι ακριβώς θρησκευτική, αλλά υπαρξιακή, γιατί ακουμπά τις αναζητήσεις μας, τις ανάγκες μας, τη νοσταλγία και την προσδοκία μας. Μας

ταξιδεύει στις πηγές τις αξόδευτες και ανόθευτες. Είναι μια πράξη ευλάβειας προς τον άνθρωπο αφού ευλαβικά υπηρετεί την Αλήθεια και την Ανάγκη του, στους ανευλαβείς καιρούς μας».

Ο π. Δοσίθεος, ο δημιουργός και συγγραφέας της ποιητικής συλλογής του, μέσα σε κλίμα προσωπικής συναισθηματικής φόρτισης δήλωσε ότι θα αποφύγει την αυτοερμηνεία και εξήγηση – σχολιασμό των ποιημάτων του. Επιχείρησε με βιωματικό τρόπο μια αναδρομή στην πορεία της εσωτερικής του ζωής από τα νηπιακά ήδη χρόνια. Η εξελικτική αυτή πορεία διαμόρφωσε το ποιητικό του σύμπαν μέσα στο οποίο κεντρική θέση εξ' αρχής κατείχε ο Θεός.

Ο π. Δοσίθεος αξιολόγησε τον εαυτό του ως εξ' αρχής homo religiosus (θρησκευτικό άνθρωπο), αλλά και ως homo poeticus (άνθρωπο ποιητή). Ποίηση και θρησκεία αλληλοπεριχωρούνται. Ο αληθινός ποιητής έχει ρόλο ιερατικό. Η ποίηση είναι υπερβατική, πέραν των λεκτικών συμβάσεων «λόγος καθαρός και απεσταγμένος». Ο λόγος που ξέρει όταν πρέπει να σιωπά. Τα θρησκευτικά κείμενα και τα λειτουργικά τοιαύτα (ύμνοι, προσευχές κ.τ.λ) είναι τελικά ποιήματα.

Κορύφωση της θρησκευτικής ποίησης ο π. Δοσίθεος θεωρεί τη μυστική παράδοση. Στην Ορθοδοξία κορυφαίος μυστικός είναι ο Άγιος Συμεών ο νέος θεολόγος (10ος – 11ος αιώνας), που τολμά να εκφράσει τη σχέση του με τον Θεό ως ερωτική σχέση. Αναφέρθηκε επίσης στη μυστικιστική ερωτική διάθεση προς το θείο που συναντάμε σε όλες τις θρησκείες. Αναφέρθηκε ειδικά στη μοναχή Rabia από το Ισλάμ και στην Αγία Θηρεσία, τον Άγιο Ιωάννη του Σταυρού και τον Άγιο Βερνάρδο από τη δυτική χριστιανική παράδοση. Επεσήμανε στοιχεία ερωτικού μυστικισμού στη νεοελληνική γραμματεία και αναφέρθηκε στον Άγγελο Σικελιανό, την Όλγα Βότση, μη κρύβοντας την προτίμησή του για την ευγενή μορφή του Νικηφόρου Βρεττάκου. Και κατέληξε ότι σε όλη την δική του εσωτερική πορεία τον συνόδευε η ίδια αίσθηση θεϊκής παρουσίας, που είχε από νήπιο.

Η εκδήλωση έκλεισε με εμπνευσμένη προσλαλιά του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου. Ο Μακαριώτατος εμφανώς συγκινημένος αναφέρθηκε στην πρώτη γνωριμία του με τον π. Δοσίθεο πριν από μισό περίπου αιώνα. Αναφέρθηκε στις κοινωνικοπολιτικές ανησυχίες και αναζητήσεις του π. Δοσιθέου σε εκείνη την κρίσιμη φάση της πολιτικής ιστορίας του τόπου μας.

Ο ιδεολογικός εξοπλισμός του π. Δοσιθέου εκείνη την εποχή φάνηκε χρήσιμος γιατί η Εκκλησία τον αξιοποίησε ως γέφυρα επικοινωνίας με χώρους που κατά παράδοση χαρακτηρίζονταν από εκκλησιαστικές προκαταλήψεις. Ασφαλώς αναφερόταν στον χριστιανομαρξιστικό διάλογο της δεκαετίας του '80. Ο π. Δοσίθεος με την ευλογία και στήριξη τότε του Μακαριωτάτου εκπροσώπησε επιτυχώς την Τοπική Εκκλησία στις διεργασίες αυτές.

Ο Μακαριώτατος αναφέρθηκε ακόμη στη νέα ποιητική συλλογή και είπε: «Μόλις διάβασα τα πρώτα ποιήματα σκέφτηκα: αυτός είναι ο π. Δοσίθεος!». Και σπεφάσισε να τον τιμήσει με την αυτοπορόσωπη παρουσία του στην εκδήλωση.

Η συναισθήματα στο πολυπληθές με την πόλη της Λιβαδειάς και κή γνωστή στους παλαιότερους ομολογίας και πίστης.

